Tilżês Keleiwis

(pirma „Naujasis Keleiwis").

„Tilżês Keleiwis", kas Pëtnyczią iżdûdams kaßtûja ant Bertainio Meto **50 Pen.**

Apsztelawimai yra nû bile kokio Posto priimami, arba ir paczoj Drukorijoj

J. Reyländerio bey Sunaus

Tilżëje, Aukßtoje Ulycz. 67 (Hohe Str. 67).

Apsakimai,

i Drukoriją Tilżês Keleiwjo sunczjami kaßtûja po 10 Pen., Prisiulymai 15 Pen., uż kożną smulkeis Raßtais ispaustą Eilę.

Gromatos dël Tilżês Keleiwjo patiês iżraßomos tampa i Tilżę, Fabrikstraße Nr. 13, parterre, nusiunczíamos.

Nro. 18. Tilżëje, 6. Meiji **1887.**

Ant 4. Nedëldienês po Welykû, wadinamôs Kantate.

Grom. Jok. 1, 16—24.

Kożna gera Dowana ir kożna tobula Dowana ateit iż Aukßto, nu Szwiesybês Tëwo, prie kurio niera ney jokio Persikeitimo, ney Atsimainymo Szwiesybês bey Tamsybês. Jis mus pagimde pagal sawo Walę, per Tiesôs Żodi, kad butumbim Pirmones jo Sutwërimû. Todël, mieli Brolei, kożnas Żmogus t'esie greitas klausytis, bet negreitas kalbëti ir negreitas ant Kerßto. Nës Żmogaus Kerßtas nedaro, kas po Diewo Akimis teisu yra. Todël atmeskit wisokę Neczystybę ir wisokę Piktenybę ir priimkite su Lengwybe i Jus iczëpytaji Żodi, kurs gal Jusû Dußias iżganyti.

Żmogus procewojasi per wisą sawo Gywasti, geresniu ir tobulesniu pastoti; ale wisas jo Żinojimas bey Galëjimas tikt iż Daliês tiera, jey jis kokio ypatißko Gyraus prie żitôs Procês wertingu pastoti jëßko; negal jis niekados ant sawo atliktojo Darbo teipo nużwelgti, kaip kad tasai powisam gers bey tobulas butu ir prie to nieko nebibutu galima geriaus padaryti. Ką Swietas Żmogui pażada, tay iż Daliês juk ir Kartais meilinga ir gera liûbj iżweizdëti; nës Swietas giras sawo Apstingumu ir Apsidailinimu, sawo Akylumu, ir aukßtoju Iżsigudenimu; o iż Tiesôs, Swieto Igalëjimus żendien ne menkas yra, żmogißkoji Dwase wis aukßtesnius Użdawimus isteng atlikti ir Apdywyjimo wertus Darbus iżprowyja. Kad ale klausamës, ar Swietas arba koks Żmogus saw skyru su sawo Dowanomis sawę arba kitus palaimingais imano padaryti, tay turime apie Gerybes żitû Dowanû pradëti abejoti. Kaip powisam kiteip su tomis Dowanomis yra, kurios nu Diewo pareina. Cze niera iż pat Pradżiôs ney jokiôs Klaudôs, bet wiskas gera ir tobula, o jos ir kożną, kuriam jos sutenkamos yra, palaimingu ant wisados imano padaryti; nës jos pareina iż Aukßto, nu Szwiesybês Tëwo, prie kurio niera ney jokio Persikeitimo arba Atsimainymo Szwiesybês bey Tamsybês. Kaip Diews amżinoje Szwiesoje gywen, teip ir nu jo dûtoses Dowanos geresnios arba tobulesnios negal buti, wiskas, kas nu Szwiesybês Tëwo pareina, yra iż sawes gera ir tobula. Kad jau ant Sutwërimû żmużwelgiame, iżwystame Didybę diewißkosês Iżmintiês, kuri ir maziausi Grudeli apdywytiną ir stebuklingą padaro. Kaip galëtu Żmogus ir tikt wieną menką Grudeli padaryti, kursai Gywastiês Sylą sawyje turëdams per ilgaji Żiemôs Częsą Żemëje ilsis ir potam Pawasarui iżaußtant iż Żemês prisikel ir kitoki Pawidalą priimdams kas Dieną tarpsta, ikikol didziu Żelmeniu pastoj ir galiausey żwieżu Waisu pargaben. Żmogus patsai prie sawês didziausi Liudymą diewißkosês Iżmintiês tur, nës jis i Diewo Weidą sutwertąs, Pirmoniu wisû Sutwërimû pastojo. Kadangi dabar nu aukßtojo Szwiesybês ir Tobulystês Diewo leisti esame, tay ir reikia mums apdumoti, kas Żmogui prigul. Toki aukßtą Pawyzdi beturëdami reikia wisuczës diewißkojo Atsigimimo atsiminti ir to wertingu jëßkoti pasidaryti. Apaßtals dûda Roda, kokiu Keliu eiti turime, kad diewißkajei Iżminczei sekti norime. Żmogus iż Prigimtiês ant Kerßto linkstąs yra, ir Kerßtas nedaro, kas po Diewo Akimis teisu yra. Todël reikia prieß żitą Sujudimą stengtis ir żmogißkaję Walę apdrausti, jeib ji nu wisôs Piktenybês ir Neczystybês atsilaikytu ir pagal Diewo Żodi, kursai Krikßczioniû Szirdyse tur iczëpytas buti, Lengwybę priimtu. Iż Diewo Żodżio pareina ana Macis, kuri Żmogaus Szirdi bey Umus apßwieczia ir ji powisam kitokiu Żmogumi, Diewo ßwentajei ir tobulajei Walei itinkanczju, padaro. Ta Lengwybe, kuri Kristaus Mokysle randama yra, waldo wisus Geidulus żmogißkosês Walês ir priwerczia ję, diewißkam Żodżui pasidûti. Iż to pasidaro ant wisados patenkancze Żegnone; wisas Żmogaus Gywastis yra tada paßwentintas Diewui ir ney joks Szeßelis ji toliaus negal apbjaurinti, jey Żmogus tikt prie Diewo Walês laikosi ir kasdien tobulesniu pasiprocewoja pastoti, jeib sawo diewißkam Pawyzdzui wis arcziaus pareitu. Priimkime todël iż Diewo Rankôs su Pakajumi wiską, ką jis mums siunczia, żinodami, kad kożna Dowana, nu jo siustoji, gera ir tobula yra; o kad Kartais mums ir kas dywnay prie to pasirodytu, tay apdumokime, kad Diewo Roda, nors Kartais dywna, galiausey tikt wiską ant Gero iżweda. Ger mums, kad mes su tokiu Pasitikëjimu ant musû anżiname Nepersikeitime bey Szwiesybëje gywenanczio Tëwo nużwelgti galime.

Kas paskutiname Częse Swiete nusidawe.

Iż Wokietijôs.

Berlyne, 22. Aprili. Wienai Berlynißkai Ceitungai żiteipo raßoma yra: Neseney ta Paskalba buwo pasidariusi, kad Karalunas bey Princas Wiliums żiometiniuse Ciecoraus Manëweriuse pas Karaliauczių wyriausę Komandą użsiimsenczju, pirma minëtasis prie Manëwerio Apgynimą, o paskuy minëtasis Neprietelių Apkariawimą wesdams. Nu żito Padawadyjimo tarp aukßtesnujû Ofizyrû powisam nieką niera żinoma, o ir labay abejojama, kad Kamanda tokiu Budu busenti italsoma, kaip wirßuy minëta. Wokieczių Karalunas jau tikrame Kare sawo Waistus palaimingay prieß Neprietelus wedęs yra, o Princas Wiliums ikißiol tikt Regimento Komandiers tiera; abudum todël neprittiktu, Manëweryj ant Diwiziono Komandą użsiimti.

Berlyne, 25. Aprili. 20. ß. M. tape labay didysis Pancerßiepis „Konig Wilhelm" ciecorißkoj Sziepiû Budawojimo Wietoj pas Wilhelmshaven wël ant Szluzmôs gatawas padarytas. Dabar jau kokie dewyni Metai nu to Częso yra prabęgę, kaip tas Sziepis pastûji Kartą ant Szluzmôs ypatißkay iżrëdytas tape.

— Praejusoj Nedëlej Wießpats Ciecorus per Unterßtotsśekrrlierą Elzas-Lotringiuse naujey pramintajį iżßiolißkajį Karaliauczíaus Regierungôs Prëzidentą Studt su didziu Meilingumu priëme.

— 26. Aprili. Swetimuse Laikraßcziuse, ypaczey prancuzißkuse jau per keles Dienas piktos Żines apie Sweikatôs Pasilaikymą musû Karaluno iżplatintos tape, nu kurio sakoma yra, kad jis Gywasczui priegadingą Ligą turys. Pagal rupestingus liekorißkus Iżsityrinëjimus „Köln. Ceitungai" raßoma yra, kad żitos Paskalbos powisam be jokiôs Priezastiês pasidariusos esanczios. Karalunas wienat tikt dar atgalpasilikusius Negalinëjimus nu to Częso tetur, kaip jis sunkesne Kaklo-Liga sirgo, kurei jis rast su ne gana

didziu Twirtumu prießais stojos ir kuri ir dabar powisam dar nenor pasiliauti.

— Grows Blumenthal, komandierûjantysis Gendrolus 5. Armêkuro esqs apsiêmęs, dar Bêgyje sio Meto, nu Ciecoraus Paleidimą iß zalnierißkosês Szluzbôs ißsipraßyti. Kaip Pasekêjas yra Kawalrijôs Gendrolus, Hessû Princas Endrikis minawojamas.

— „Nacional-Ceitungai" raßoma tampa, kad Paleidimas suimtojo prancuzißkojo Policijôs Komisêro Schnäbele weikey nusidûsęs, kadangi Schnäbele nu wokißkojo Policijôs Komisêro pas Rubeziu nuwadintas tapęs ir dêl to wokißkoji Regierunga uz Sargybę prie tokio Pawadinimo užsistowêti nor.

— Per Liudenińkus dabar jau ißrodyta yra, kad Policijôs Komisêrs Schnäbele ant wokißko Grunto suimtas tape; tam jis patsai niekubudu neprießtarauja. Jisai tą wokißkaji Urêdininką, kursai jo Suêmimą jam apsake, ant Zemês parmete ir ant Rubeziaus linkay bêgti prabêjo, tape ale po to pawytas, dar pirm Rubeziaus panoktas ir i Kalêjimą nugabentas. Jo Apkaltinime yra sakoma, kad jis prie zemêsißdawêjißkû Darbû Pagalbininku pasidaręs ir ant to Elzas-Lotringiuse sawo urêdißkaji Stonę pasinaudojęs.

— 27. Aprili. Per tulą Metû Skaitliu radosi tame Czêse, kad Wießpats Ciecorus Williums Miestelyj Gastein Sweikatôs Wandeni wartojo, czepat ir Miliû Fabrikants Pons Kerns iß Altenberkio pas Iglau su sawo Namißkeis. Kerno Dukterę Ciecorus isitêmijo ir ję sutikdams daug Kartû ikalbino. Prie wienôs tokiôs Progôs klause Ciecorus Freilynę Kern, ar ji ne weikey apsizanysenti ir turêjo ji jam pasizadêti, apie toki Atsitikimą Zinę dûti. Kaip Ceitungai „Neue Freie Presse" iß Iglawôs raßoma yra, susizadêjo Freilyne Kern su wienu Iglawôs Kupeziu, o Têws Kerns per sawo Pareigą laike, toktai wyriausei Kamarninkû Wyriausybei Berlyne su tûm Maldawimu apsakyti, kad apie ßitą Zinêsdawimą Ciecorui Praneßims dûdamas butu. Jau po keliû Dienû gawo Pons Kerns Atsiliepimą su tûm Paminêjimu, nu jo isiustasis Susizadêjimo Apsakymas esqs Ciecorui padêtas tapęs, o tasai paliepęs, Ponui Keru nuraßyti, kad jis apie ßitą Atsitikimą su Pasimêgimu esqs gawęs girdêti, turys ale prie to ir dar priminti, kad Freilyne pasizadêjusi, jam pati nuraßyti. Ciecorus todêl Ißpildymo ßito Pasizadêjimo sulaukęs, o Freilyne jam ir turenti raßyti, kas tas Jaunikis esqs, kur jis gywenęs ir kaip ji su jûmi pazystama pastojusi. Freilyne Kern ßitą Ciecoraus Welyjimą ißpilde ir praêjusoj Nedêlej pati sawo Susizadêjimo-Apsakymą nusiunte. Subatoj, 23. ß. M. parêjo dabar Siuntimas karalißkojo Hofmarßalo-Urêdo iß Berlyno Freilynei Kern i Iglawą. Tai buwo Swodbôs Dowana Ciecoraus Wiliumo — bagotingay su Dêmantais ißgrozinta Appyranke wiename puikiame Uzdoryj, kursai su ciecorißkaje Karuna ißgrozintas yra. Tam Prisiuntimui buwo wiens Raßtas pridêtas, kuriame Freilynei prirodyjama buwo, kad Wokiecziû Ciecorus jei ant jôs Susiwenczawojimo Palaimą welyjąs ir jei tą Appyrankę, kurę jis pats personißkay esqs ißsykręs, ant Atsiminimo prisiusti dûdas. Nedêldienêj 24. ß. M. Iglawoj Suwenczawojimas Freilynês Kern su jôs Jaunikiu laikomas buwo; Marti pas Altoriu stodama su Dowana Ciecoraus Wiliumo buwo ißsipûßusi.

Metce, 30. Aprili. Prancuzißkasis Rubeziaus Policijôs Komisêrs Schnäbele ant Paliepimo Vajeßkojimo Sudziôs iß Kalêjimo paleistas tape ir tûjau su greitoju Trukiu Widurnaktyj per Ars bey Novéant i Pagny ißkeliawo. Paleidimo-Paliepimas parêjo ßiczion wakar Wakare ant Zêg. dewyniû.

Iß Prancuzijôs.

Paryze, 28. Aprili. Susirotyjimai prancuzißkojo Pasiuntinio Berlyne, Pono Herbette, su Growu Herbert Bismarckiu labay Pakajaus Dumoj atlikti tapę. Sziczion wienok dumojama yra, kad wokißkoji Regierunga Prancuzijôs Ministerius ant to nurodysenti, kaip labay sunkey Laikymas gerôs Kaimynystês pastoja, kad tokie Atsitikimai nusidûda, kaip jie Elzas-Lotringiuse pazystami yra ir kuriû dêley nesenay Policijôs Komisêrs Schnäbele pas Rubeziu suimtas tape.

Iß Englanto.

Londone, 24. Aprili. Kaip zinoma, Englenderiû Karalêne Wiktoria ßi Pawasari Atsiminimą jôs Waldziôs Užsiêmimo ßwes. Sziczion esantieji Wokiecziei nor jei ant tôs Dienôs aufßtą ir kaßtaunę Garbês Dowanę atgabenti. Karalêne ißsitare, kad ji gatawa esanti, ßitą Dowanę priimti.

Londone, 25. Aprili. Englenderei pradeda jau ir teipjau, kaip Prancuzai, prieß swetimû Zemjû Zmones sumdyti, kurie jiems per sawo Kupczystês arba Industrijôs Warymą nesmagu pastoja. Rytiniame Gale Londonês Miesto ßiose Dienose Susiêjimas nulaikytas tape, kursai Regierungą papraßyti apsiême, kad ji Iwandrawimui Bêdnujû iß swetimujû Zemjû prießais stotus. Garbingi Wyrai tame Susiêjime matomi buwo; wyriausi Zodi wede Lords Ch. Bêresford, tokę Kalbą laikydams, kurioj nu iß senû Czêsû pazystamojo Romingumo Englenderiû Budo nieko nebibuwo numanyti. Iß tôs Kalbôs buwo girdima, kad englißkasis Remestininkas nu swetimôs Zemês Zmoniû prawaromas esqs ir todêl ßalin ißleliauti turys. Kalbêtojis užmane, kad sawo Darbe geray persimanantysis swetims Darbininks ant Meto Szleyrę nu kokiû 2 iki 5 Swarû Sterlingio užmokêti turys, o ir ßeip dar powisam uzdrausta tury buti, kad bêdnas Darbininks ant englißkosês Krantôs neturys gauti užkûpti, kaip toktai Amerikoj nusidûdą. Teip ilgay, kaip Delmonai englißkujû Krominink per Swetimûsius Ißkadôs neturêjo, gyrês Englenderei, kad jû Zemês Kranta wisokius Sweczius, irgipat wisokius Demokratus bey Maißtininkus mielay priimanti. Kaipweik ale Kupczystês Raßtai bey Konzeliû Praneßimai ißrode, kad Englenderei su kitomis Zemimis lenkyn bedirbdami atgal pasiliko, pastojo jie Prießeninkais Sweczių Priêmimo.

Iß Maskolijôs.

Petersburkyj, 22. Aprili. Ministeris widûjû Dalykû, Grows Tolstoj, keta widutiname Zemês Waldyme tokę Wyriausybę istatyti, kaip Prusûse Landrotai yra. Priwalingumas tokio Istatymo beje ir labay reikalingas yra. Nu to Czêso, kaip Maskolijoj Lazai (Baudziawos) pasiliowe ir Burai walnais Zmonimis pastojo, Laukininkû Stonas wisokiame Ißsimanyme labay atbulyn yra êjęs. Burai su Dwarionimis neperstotinay dêley Rubeziû jû Ukiû waidyjos, o Dwaroniems ant Burû toliaus nieką pawelyti neb' galent Burai ney jokio Dawado tada neb' atbojo ir pagal sawo Pasimêgimą sawę paczius waldês. Iß to wisokie pikti Pasilaikymai yra pasidarę. Per aplinkuy traukanczius Sukczius Zemeninkai pasumdomi tape ir todêl ant jû teipo neblera galima pastikêti kaip pirma. Iktißiol dar wis tokiôs Wyriausybês tênay niera, kuri Laukininkams ypaczey artima butu, sawo Urêdą su Aßtrumu pilnawotu, ale ir prie to Ißsitikêjimą sawo Padonû turêtu. Toki Wyriausybe tênay per teip wadinamûsius Walsczius Wyresniûsius bus itaisoma.

Petersburkyj, 27. Aprili. Szendien ankstу prasidêjo Bute Petersburklo Walsczius Sudziôs kur ir pirmesnioses Niylistû Prowos nulaikomos tape, Prowa prieß Piktadêjus nu 13. Merco ß. M. po Senato-Sudzia, Stonû Wieteninkams drauge be esant. Prie anôs Piktadêjystês iß wiso 28 Personos Darbo turêjo arba drauge supainioti tape, kures ir wisas Politija pažysta; wienok 13 nu jû ßalin pasprudo. Ant Apkaltintujû Sûlo todêl tikt 13 tegalêjo pastrodyti, tarp kuriû 12 Wyrû, wisi jauni tarp 20 bey 26 Metû (9 nu jû Sztudentai) bey 3 Moteres randasi. Seniausioji tarp Moteriû yra 36 Metû senoji Pribuwêja iß Pargola, kurios Namuse Bombos gatawyjamos buwo. Tarp Bombû Neßtojû, Sztudentû Generalaw, Stepanow bey Andrejewski yra du kubanißku Kazoku bey wiens Zibyryjôs Zmogus iß Tomsk. Trys nu Apkaltintujû yra Lenkai, butent Pilzusti bey Lukoßewite, lenkißki Edelmonai iß Wilnôs Miesto, tretysis yra wiens Aptiekoriaus Pagalbininks iß tenpat. Wisi Apkaltintieji yra maskolißki Padonai ir iß didziausiôs Daliês grykißkay-katalikißkôs Wierôs. Tikrieji Piktadêjystês Sudumtojei yra Lenkai, kurie iß Wilnôs tą wisą Darbą esantis wedę. Tarp Užstowû randasi labay pagirti Adwokotai, kaip antay: Turßaninow Gerke i. t. t. Daugiausieji iß jû ale iktißiol Niylistû Prowose dar niera Darbo turêje. Waldziôs Prokuratoris (prie musû: Sztotsanwalts), Wardu Nekludow, bene prieß wisus Piktadêjus Smertiês Korawonę užmanyti turês, wienok mislyjama, kad Nusudysimas i Prastumimą ant Priewartôs Darbo i Zibyryją perkeiczia-mas taps.

— Sziporyste pas Kronstadt yra per du wokißku ßendien czionay parbêgusiu Dampßiepiu atwerta, kuriudu tarp Hochland bey Kronstadt dar du kitu Dampßiepiu bey 15 jêglinių Sziepiû pamate.

Iß Rumênijôs.

Bukareşt, 28. Aprili. Dêley Karalaus Apskelbimo, ißprowyto per Suraßymą wieno Laikraßczio czionay, Wardu „Lupta," tape Rêdytojis tôs Ceitungôs, Pons Panu, nu Sudziôs ßendien ant dwiejû Metû Kalêjimo bey 5000 Frankû Piningû Korawones prasudytas.

Iß Gryktû Zemês.

Atêne, 28. Aprili. Užbaigimas Korinto Jurû-Karnolês tikt Gale Meto 1891 tegalês nusidûti.

Iß Lietuwôs bey abiejû Prusû Prowincû.

Rusnêj, 30. Aprili. Wakar ankstу pasiseke pirm kokiû 4 Dienû i musû Sudziôs Kalêjimą pargabentamjam ir daug Kartû pirm to pakorawotamjam Darbininkui Ditßkui, kursai sawę ir Vendßiu bey Szulcu wadinas, ßaliu pasprusti. D. yra kaltinams, kad prie Rendanto Kreizo Kasês wisokeropû Daiktû pawogęs ir tus paskiaus i Pokalnę nusigabenęs, kur daugel tû pawogtusiû Daiktû, kaip antay kaßtaunus Delmono Zêgorus podraug su Lencugeliu bey Rakteliu, kaip ir gers Szmots Piningû, surasti tape.

Lujoj pas Mares, 22. Aprili. Pawasario Zwejyba prie atwiro Wandens labay perzegnota buwo, wienok ji ne ilgay tetruko. Zuwjû Czêdysimo Czesui prasidêjus ale dabar kûne wisa Zwejyba pasiliowusi yra, Zwejei todêl jû daugiaus Darbo su nu Ziemôs atgalpasilikusoju Szienu tur, kuri jie Waltimis ant Turgaus nugabena.

Klaipēdoj, 23. Aprili. Kiek daug Zmoniû musû Kreizo su Maskolija Darbo tur, tay iß sekanczių Coliû numanyti gauname: Mete 1886 yra 384 Pasai bey 30469 Rubeziaus Zenklai ißrażyti, kuriû Skaitlus pagal saw skyru esanczes Wyriausybes żiteipo pasidalyja: Nu Rubeziaus Zenklû tape ißgatawota prie Muito Wyriausybės Kieme Nimmersatt 4657, Bajoruse 7902, Laugaluse 5161, Pēžaicziuse 6059, nu Magistroto Klaipēdoj 2521, nu Pouû Amtsvorßtērû Bumbulwitēj 158, Dware Paul-Narmund 57, Koralißkiuse 151, Janißkēj 70, Witautuse 73, Karlsberkyj 53, Lēbartuse 37, Szernuse 29, Prēkulēj 3081, Szwartuortēj 43, Smeltēj 374, nu karalißkojo Landrots Klaipēdoj 42, iß wiso 30469 Zenklai.

Labgawoj, 26. Aprili. Du Zweju, kuriudu Namon keliauti norējo, Laiwą nu Krantôs atstumdamu su Laiwu apwirto ir i Wandeni ipūle. Kadangi tûjau Pagalbôs prie Rankôs buwo, tay tape judu ißgelbētu. Tie Jawai ale, kurius judu buwo lodawusiu, turējo Wandenyj pasilikti.

Szwieżiausosios Zines.

Paryże, 29. Aprili. Gendrolus Boulanger po Suēmimo Rubeziaus-Komisēro Schnäbele Rezerwistams Paryzo Walsczlaus Zinę dawęs, kad dwiejû Dienû Laike gatawi butu, jeib ant pirmojo Paliepimo tûjau pareiti galētu. Ministerprēzidents Goblet pirmame Sujudime powisam ant Pusės Gendrolaus Boulanger buwęs, o kasżiu, kas pastojus butu, jey ne Ministeris Flourens su sowo Aistojimu grumzdęs ir tûmi Kowôs Kerßtą tudwiejû Ponû nurambęs butu. Goblet iß Pradziôs per Präfektû Pranesimus suklaidintas buwo, kurie sawo Raßtuse sake, kad Prusai prieß Prancuzus Ydôs ant Waldo jeßkantis.

Malkôs-Pardawimo Termynai

nu 9. iki 14. Meiji 1887.

9. Maiji ant Zēg. 10: Trappönuse, prie Schwellnus, Oberfirßterijės Trappönen.
11. . . . 10: Nikolaikuse (Deutsches Haus), Oberfirßterijės Nikolaiken.
11. . . . 9: Budziskiuse, Oberfirßterijės Heydtwalde.
12. . . . 10: Kohlißkiuse, Oberfirßterijės Kranichbruch.
12. . . . 10: Heinrichswaldėj (Gastüse) prie Ebner, Oberfirßt. Schnecken.
12. . . . 10: Lazdēnuse prie Meyer, Oberfirßterijės Neu-Lubönen.
13. . . . 10: Szillēnuse prie Fiedler, Oberfirßterijės Weßkallen.
14. . . . 10: Bercißkiuse prie Neubacher, Oberfirßterijės Norkaiten.

Turgaus Preke

nu 30. Aprili 1887.

		Tilżėje M	Tilżėje ₰	Klaipėdoj M	Klaipėdoj ₰
Kwēczei	100 Swarû arba 50 Kilogramû	8 50	8 65	6 —	6 50
Rugei		5 30	5 60	4 75	5 —
Miežei		5 60	6 —	4 —	4 50
Awiżos		4 60	4 80	2 50	2 90
Zirnei, balt.		5 50	6 —	6 —	6 50
" rain.		7 50	8 50	6 50	7 —
Roputes		1 70	2 30	1 30	1 50
Klauszei ant Kapôs		2 25	— —	2 —	— —
Swiestas	uż Swarą	— 70	— 80	— 75	— 80
Kiaulena		— 50	— 60	— 50	— 60
Jautiena, geriausoji		— 35	— 50	— 60	— 75
Werżiena		— 35	— —	— 30	— 50
Awiena		— 35	— —	— 40	— 50
Sziens	uż Centneri	2 —	3 80	1 30	1 50
Szaudai		— —	— —	1 75	2 —
Szaudai uż Kapą		21 —	24 —	— —	— —
Sēmenei uż nauj. Sziep.		8 —	9 50	— —	— —
Timotai uż Centneri		20 —	24 —	— —	— —
Krużtēne, prasta	uż 2 Swarą	— 34	— —	— —	— —
Awiżû Krūpai		— 44	— —	— —	— —
Linai uż Centneri		— —	— —	29 —	— —
Malka, minkżta		— —	— —	40 —	44 —
Malka, kieta		— —	— —	44 —	46 —

Berlyno Prekiû-Depeże.

Rublis Popieriaus-Pininguse ant 100 Rbl. . . . . 178 Mk. 90 Pf.

Apsakimai.

Pasabni Proga!

Mano mielems Pirkējiems nu Zemės aß żitûmi pakarney prirodau, kad wisokie Taworû Szmotai po Inwenturôs Uzēmimo atgalstatomi ir ißpardawojami tur buti.

Kotle 75 Dutcai **Drabużiû Werßtû** po 25 Pf. Zopostas **Lazdû** iß **Alywû Medziû, Gelżiės, Nendrės** i. t. t. 25 iki 50 Pf. Grażi **Kelnneßei** po 40 Pf. iki 1 Mk., **Kaklaryßei** (Szlipsai) po 5 iki 50 Pf., **Korzetai** 75 Pf. iki 1 Mk. 75 Pf., **Szukos** nu 5 Pf. praf., **Piningû-Maßnos** 5 iki 75 Pf., **Żēgoriaus-Lencugelei** (Kēdikes), **Adymo-Wilnos** bey wisokie kiti Taworai, kurie tikt menkay Parodôs Lange bey kitur nu sawo Wertingumo ką prapuldę yra.

M. Hackelberg,
Tilżėje,
Pardawimo-Wieta wienat gerujû Paryzißkusiû
Gumôs Skalbiniû.

Silkes! Silkes!

Szwieżes Silkes,
Riebsilkes,
didzes bey mażesnes Silkes
czielose pilnose, pusiautinose bey
Bertainio Baczkose, kaip ir
Kapose
prisiulo labay pigey
August Mickinn,
Tilżėje.

Pawasarui bey Wasarei

esu aß didi Ißsiskyrimą naujû graziû Taworû gawęs ir pardûdu wisus Dalykus ant dar niekaday nebuwusiû pigiû Prekiû. Aß meldziu meilaus Apsilankymo; koznas tikray pakajings iß mano Kupczystės laukan ißeis.

Rusniej, 28. Aprili 1887.

D. Wunderlich.

Żali Moilą (Żepes),
Baltą Moilą,
Bora-Moilą,
Sztetyneriû namini Moilą,
Taukû-Moilą,
Kokus-Moilą,
Tulżiės-Moilą,
Smalôs-Moilą,
} Geriausius Sztetyneriû, Karaliauczioniû bey Danckôs Fabrikantû Sutaisymus,

Moilû-Plowimo-Pulwerę, Plowimo-Czystumą,
Borake, amerikonißkus Spindējimo-Szterkius,
Hoffmanno-Szterkius, Kwieczių Szterkius,
geriausi Plowimo-Mēlinumą,
englißką Klorkalki, englißką Notrumą,
Baltinimo-Wandeni;

toliaus:

geriausius Wežimo-Tepalus, Żuwjû Troną,
Raff-Alēju, Sēmeniû Alēju, Firnisą,
Riebsilkes ant imanytinay pigiû Prekiû,
Szotißkas Riebsilkes geriausiame Pakawime,
prisiulo piausey

Julius Schlagowsky,
Tilżėje, Aukßtojoj Ulyczioj Nro. 85,
Lietuwininkû Bażnyczei prießais.

Korawoun Jokaukuyges
Wokißkôs Ciecorystės
Preke **50 Pf.**, jey frankerotay prisiunczíamos buti tur. **60 Pf.**
Reyländer bey Sunus.

Matruzû
Szluzmos Kuygos
yra gaunamos prie
J. Reyländerio bey Sunaus,

5000 Markiu,

ir Dalyse, ale ne po 1500 Mk., yra ant 5 Pracentû Zemeninkû Gruntams tûjau ißżyczyjami. Reikalingûsius Raßtus, kaip antay: 1) Nūraßą Gruntknygû Laißko, 2) Kuntraktę, per kurę Gruntstuklis igytas, 3) Ugniės Isipirkimo Raßtą, reik drauge atsineßti. Daugiaus Ziniôs Drukorijoj sio Laißko.

Wisotinas
Ißpardawojimas
Raudzians

Konkurzo-Taworû Logario, pasidarancżio iß **Manufaktur-, Material- bey mażujû Dalykû Taworû,** kaip ir **Bumbulû** bey **Wilnû,** po menkiaus kaip Fabrikės Prekiû.

J. L. Pfeiffenberger,
Zilusė:

Sieklai:

Awiżas, Zirnius, Miežius, Spirgelius, Sēmenius i. t. t.
prisiulo pigiausey
Arwed de la Chaux,
Tilżėje, żiepiniui Tiltui prießais.

Plowimui

prisiulo **pigiausey**
Geriauses żales Żēpes (Moilą) I. Nri.,
geriauses żales Żēpes (Moilą) II. Nri.,
Taukû Żēpes,
żalto Wandens Żēpes,
Naműu Żēpes,
Notrumą,
Klorkalki,
Spindējimo-Szterkius,
Baltinimo-Sodą,
Baltinimo-Wandeni i. t. t.
August Mickinn,
Tilżėje.

Franko! Franko! Franko!

Neueste Muster! Neueste Muster! Neueste Muster!

Wir versenden auf Verlangen franko an Jedermann die neuesten Muster der für gegenwärtige Saison in denkbar größter Reichhaltigkeit erschienenen und in unserem Lager vorräthigen Stoffe zu Herrenanzügen, Regenmänteln, wasserdichten Tuchen, Doppelstoffen ꝛc. ꝛc. und liefern zu Originalfabrikpreisen unter Garantie für mustergetreue Waare, prompt und portofrei jedes Quantum — das größte wie das kleinste — auch nach den entferntesten Gegenden. Wir führen beispielsweise:

Stoffe, zu einer hübschen Joppe, für jede Jahreszeit passend, schon von M. 3,50 an,
Stoffe, zu einem ganzen, modernen, completen Buxkinanzug, von M. 6,— an,
Stoffe, für einen vollständigen, hübschen Paletot, von M. 6,— an,
Stoffe, für eine Buxkin-Hose, von M. 3,— an,
Stoffe, für einen wasserdichten Regen- oder Kaiser-Mantel für Herren und Damen, von M. 7,50 an,
Stoffe, für einen eleganten Gehrock, von M. 6,— an, ferner
Stoffe, für einen Damenregenmantel, von M. 4,— an,

bis zu den hochfeinsten Genres bei verhältnißmäßig gleich billigen Preisen. — Leute, welche in keiner Weise Rücksicht zu nehmen haben, wo sie ihre Einkäufe machen, kaufen unstreitig am Vortheilhaftesten in der Tuchausstellung Augsburg und bedenke man nur auch, daß wir jedem Käufer das Angenehme bieten, sich aus einem colossalen Lager, welches mit allen erdenklichen Erzeugnissen der Tuchbranche ausgestattet ist, mit Muße und ohne jede Beeinflussung Seitens des Verkäufers seinen Bedarf auswählen zu können. Wir führen auch **Feuerwehrtuche, forstgraue Tuche, Billard-, Chaisen- & Livrée-Tuche, Stoffe für Velociped-Clubs, Damentuche,** sowie **vulcanisirte Paletotstoffe mit Gummieinlage,** garantirt wasserdicht. Wir empfehlen geeignete Stoffe zur Ausrüstung von Anstalten und Institute für Angestellte, Personal und Zöglinge. Unser Princip ist von jeher: Führung guter Stoffe, streng reelle, mustergetreue Bedienung bei äußerst billigen en gros-Preisen und die Anhänglichkeit unserer vieljährigen Kunden ist wohl der sprechendste Beweis, daß wir dieses Princip hochhalten. Es lohnt sich gewiß der Mühe, durch Postkarte unsere Muster zu bestellen, um sich die Ueberzeugung zu verschaffen, daß wir all das wirklich zu leisten im Stande sind, was wir hier versprechen. — Herrenkleidermachern, welche sich mit dem Verkaufe unserer Stoffe an Privatleute befassen, stehen große Muster, mit Nummern versehen, gerne zu Diensten.

Tuchausstellung Augsburg (Wimpfheimer & Cie.) in Augsburg.

Plowimui bey Baltinimui.

Geriausęs żales Żēpes (Moilą) iß Taukû, Itepimo-Żēpes, Taukû Żēpes, Sztetynerių namines Żēpes, Mandelio-Żēpes, Palaikû Żēpes, Kokos-Żēpes, Glycerin-Żēpes, Borax, baltą Waßką, Żēlatynę, englißką Klorkalkį, Notrumą, Plowimo-Krystalą, Spindēżimo-Szterkius, Zarû Szterkius, Kwiecziû-Szterkius, dwigubus Szterkius, Spindēżimo-Pletāwimo-Alēju bey geriausi Plowimo-Mēlinumą

prisiulo ant pigiausiû Prekiû

Carl Pieck,
Tilżēje.

Silkes.

Geriauses żotißkas Riebßilkes = Norwiegerin =

Baczkose bey Kaposę prisiulo ant nużemintû Prekiû

Carl Pieck, Tilżęje,
Wokieczių Ulycz. Nr. 23.

Pianinos billigst, baar oder Raten Monatlich 15, 20, 30 M. ohne Anzahlung, kostenfreie Probesendung
Prospect gratis.
Weldenslaufer, Berlin N. W.

Prowincos-Medzin-Sodû-Szuile Ragaines Sendwaryj

pardûda paruimûti norēdama:

Obelikes, widutinęy aukßtas, labay geroſe Zortoſe po 50 Pf. ant Stukio,

Wyßniû-Medukus, aukßtus, saldzius, labay geroſe Zortoſe po 60 Pf. ant St.

Plunksninius Wežimus
bey tuleropus kitus Wežimus wisuczēs didziame Zoposte pardûda
C. Krech, Tilżēje,
Wokieczių Ulyczioj Nr. 33/34.

Mano Użkulmiuſe gulentyji **Uki,** 14 Mrg. didi, podraug su du Karių ßienaujamoms Piewoms ketu aß tûjau iß walnôs Walēs pardûti.

Czernowski,
Użkulmiuſe pas Piktupēnus.

Plytos bey Stogo-Czerpjos,

kampinios bey **ißilges** (neißriestos) **Stogo-Czerpjos,** geray degintos ir Orą geray pertriwojanczios iß mano Garais waromosės Deglyczių Trapēnuſe ant pigiausiû Prekiû.

Apsteliawimai iß ſwetur sekancziam Pawasarui, frankierûti:

Lenkuſe, Motcwēcziuſe, Unter-Eiſeliuſe, Ragainēj, Bitēnuſe;
Tilżēje, Szilgaluſe, Dwißakiuſe, Kalwiuſe, Jēgeriißkiuſe, Wingēj;
Pylimo-Karcziamoj (Schanzenkrug), **Jedwileicziuſe, Skēpiuſe, Endrējißkiuſe;**
Baltrußkemiuſe, Giniißkiuſe, Karcewißkiuſe, Plaßkiuſe, Seluſe, Klokiuſe, Szileninkuſe, Szakuneliuſe, Nuſnēj, Szyßēj Szilokarcziamoj bey **Minēj**

tampa greitay ir pigey atliekami.

Ernst Schwenner Tilżēje,
Wokieczių Ulyczioj Nr. 16.

Kaip

Maßynos-Alieju

Kulimo-Maßynoms

prisiulau:

ßwieſu Cylinderio-Alēju II po 45 Pf. uż Lyteri,
ßwieſu Cylinderio-Alēju I po 50 Pf. uż Lyteri,
Maßynû Medzio-Alēju (Bomēlę) po 60 Pf. uż Lyteri,
ißczyſtytą Rēwiû-Alēju po 55 Pf. uż Lyteri.

Wiſi Maßynû Alējei yra nu Sakû walni, o kadangi ant Wartojimo tikt labay menkay te yra priwalu, tay toksai Itepimas pigesnis ir geresnis uż wisus kitus Tepalus yra.

Albert Lippke,
Tilżēje, Aukßtojoj Ulyczioj Nr. 95,
Drogû- bey Parwû-Kupczyſte.

Aß turiu dar

dwi Piewi,

wieną pas tekanczęję Grabę, 12 kulmißkû Murgû didzę, antrąję prie Szasijôs pas Baublius gulenczę ir 11 kulmißkû Murgû didzę, Perrandawojimui ant ßiometinio Szienawimo. Randorei gal kojną Darbo-Dieną prie manês maldûtis.

Wyſkups **Hoffheinz.**

Für die Redaktion verantwortlich: G. Raudonus in Tilsit. (Beilage.) Druck und Verlag von J. Reyländer & Sohn in Tilsit.

Pridelka prie № 18 „Tilzes Keleiwjo“.

Tilżėje, 6. Meiji.

Iß Karalystės Deputiertbuczio.

Sußėjimas nu 22. Aprilio.

Prie Ministeriû Stalo sėd: v. Gossler bey Komisariei.

Pirmaßis Apmaßtymas Uźmanymo dėley Pertaißymo baźnytißkay-polytißkuß Zokanû yra tolians wedamas.

Dep. v. Eynern nac.-lib.): Priežastes teip wadinamosės Kulturôs Kowôs randa Pons Windthorsts Dawaduse prußißkuß Uniwerzitietû, Prikeltojei Kulturôs Kowôs buwę Nacionalliberolai po Wedimu Ministerio Falk. Mes randame Priežastes tôs Kowôs Rymo Praßymuse. Ryms sulaukti turėjo, kad katalikißkoses Estereikiû bey Prancuzû Zemės nu Prusijôs bey Wokietijôs apgalėtos tape. Ryms todėl sawo paßkûji Bandymą norėjo daryti, ant to nurodo wieus Ißßitarims Popiežiaus Paßuntinio Meglia, kad Baźnyczei tikt wienat Maißtas begalys gelbėti. (Didis Jůßmas Centrume). Didźioji Popiežiaus Macis ant Pabudinimo Katalikû Dwasės pasinaudojama buwo. Mete 1871 56 Centrumo Draugsanarei praße, kad Popiežus wėl sawo swietißkaji Waldymą Italijoj atgautu. Kowa tape i Prusus perkelta. Prieß tai turėjo Prusai atsiginti ir Kunigaikßtis Bismarckis sake, kad mes sawo baźnytißkaję Walnybę prieß jôs Nuspaudimą per Jėzuytus bey jėzuytißkûsius Popiežius apginti turime. Popiežius raße Ciecorui, Ciecorus atsiliepe, kad jis sawo Zmones i Kową prieß tokę Macę westi turys, kuriôs Ponawojimas dar ney wienai Waldziai ikißiol ant Żegnonės neparėjęs. Dėley Atsigynimo tape teip wadinamieji Meijo Zokanai ißdůdami, kurie i Baźnycziôs widutinius Paßilaikymus twėre, kaip Kunigaikßtis Bismarckis kad sake. Centrums ßitą Paßprießyjimą wisur wartojo. Kadangi ale jisai be jokio Dawado prießtarawo, tay jis Kunigaikßczui Bismarckui su Czėsu wis arcziaus parėjo. Mes dabar penktaji Pakajaus Zokaną permėginame. Reichskancleris keturis Kartus sawo Pakajaus Meilę nůprosnay yra ißreißkęs, ir penktasis Sykis bus nůprosnas. Kad dabar Popiežus pakajingesniôs Dumôs yra paßtojęs, tay man labay abejotina paßirodo, ar ne jis per tą Pakajaus Meilę daugiaus ißtaisyti bando kaip per karißkus Dalykus. Katalikams ale galime iwelyti, kiek tikt norime, ta Kowa niekados nepasiliaus. Aß dar ir ßendien Meijo-Zokanus tokioj Zemėj, kur Zmones wisokiôs Wierôs gyweu, per powisam teisingus laikau. Regierungai negalime uź Atkû mesti, kad ji popiežißkai Macei esanti pasilenkusi. Aß esu pakajingôs Dumôs Polytikeris, ale kad tokius Uźgaudliojimus girdziu, tay mano Kraujas i Sujudimą pareina. Wakarykßczioji Richterio Kalba bene tikt Dėkawone uź tai tebus buwusi, kad Centrums prie Skyrimû pagelbėjo. Deputiertui Richterui tas Uźmanymas nepatinka, kadangi Prießtarawimo Teisybe Katalikams ne dar plateśne yra padaryta. Mums rods tame Uźmanyme ir daug Dalykû dywnay paßirode, mes ale n'esame uź Atmetimą, bet praßome, kad tas Uźmanymas pirma Komisionui padůdamas butu. (Pritarimas prie Nacionalliberolû.)

Deputiertui v. Hammerstein (konz.) kalbėjus iśtojo Kunigaikßtis Bismarckis ir potam Zodi paśipraßęs ßiteipo sake: Aß nelaikau per prideringą Daiktą, tame Akiės Mirksnyje, kur mes su wiena Baźnyczia Pakaju darome, dėl antroses Kulturôs Kową pradėti. (v. Hammerstein nu to kalbėjęs buwo, kad ewangelißkoji Baźnyczia Napolėno Czėse didzę Ißkadą turėjusi ir dabar daugiaus Paßalpôs turenti gauti.) Regierunga tam niera iśtatyta, Uźmanymus bilekokio Praßėjo i Rankas imti, kurie giley i polytißkaji Gywasti iśwerźa. Pirm manės Kalbėjusysis netur Pritarimą wisû sawo ėwangėlißkujû Draugbirgeliû uź sawo Kalbą, aß nu jû aukßczians dumoju, kaip toktai, kad jie dėley sawo Pritarimo prie ßito Uźmanymo Pirkimo-Praßymus stato. (Pritarimas.) Regierunga ir Welyjimams ėwangėlißkoses Baźnycziôs mielay prießais ateis; toktai jau bagotingay yra nusidawus pagal tus Piningus, kurie ant jôs Priewoliû iwelyjami tape. Galės ir dar daugiaus nusidůti, kad Regierungai tikt Jemimas iwelyjamas bus. Kad Garbė ėwangėlißkujû Kunigû prieß katalikißkûsius padidinama tur buti, tay aß prieß tai nieką neturiu. Aß norėczau ale ta Rodą důti, kad tokie Uźmanymai per maźus Susidraugawojimus nebutu igabenami, bet kad Regierungai prießais daugiaus Ißßitikėjimo butu parodoma, ne kaip pirm manės Kalbėjusysis ißreißke. (Pritarimas prie Nacionalliberolû.)

Dep. Brůel ißßitaria, kad jis ne kaip Centrumo Wieteninkas arba nu jo praßaßytqs kalbqs, bet kaip ėwangėliśks Krikßczionis. Katalikißkajei Baźnyczei jôs Sėminarijos esanczios atgaldůdamos, kodėl ir ne ėwangelißkoji Baźnyczia arba koks ėwangeliśks Deputierts tokiusjau Praßymus statyti galys. Prie daugiausiû Dalykû to Uźmanymo pasidariusieji Abejojimai nu Netikenczujû Pusės pareinantis. Kunigaikßtis Bismarckis rasi tas wieus Zmogus t'esąs, kursai Meijo-Zokanus Kowôs Zokanais wadinas, nu wisû kitû tie Zokanai kaip prie Pamatû wisû Dawadû priklausantis laikomi. Ta Polytika, kurę Kunigaikßtis Bismarckis wargs, nesutaranti su Teisybės Praßymais, nės tai n'esanti Teisybe, Zemes Gywatininkus kaip Nepriteliius laikyti.

Kunigaikßczui Bismarckui ant to atsiliepus, kalbėjo potam dar Dep. Sztöckeris tokioj paczioj Dumoj kaip pirma Dep. v. Hammerstein, galiausey Lenkas v. Jazdzewski Centrumo Dumoj.

Komisariśkasis Apmaßtymas to Uźmanymo tape atmestas; kad jis galiausey priimtas tape, Skaitytojiems jau źinoma yra.

Prisaikintujû Sudzia Tilżėje.

[Septyntoji Diena.] Ißimteninks Jurgis Anusatis iß Żėgzdû, Ukininko Pati Marike Kasatėne, gim. Iśmteninks Jurgis Kasatis iß tenpat stowėjo po Apkalinimu Prigawimo, netikrû Raßtû Darymo bey neteisaus Patikrinimo Priesėgôs Wietoj. Jurgis Kasatis yra tikrasis Tėws Marikės Kasatėnės, kuri 18. Nowemberi 1866 gimusi ir wienatijis Anusaczio Kudikis iß jo Wenczlawonytės su Urte, gim. Bartike yra. Kasatėnės Motyna, Anusatėne jau Mete 1885 pasimire; ji buwo pirm to su Gaspadorium Jonu Mikolaiczju Wenczlawonytėj gywenusi, iß kuriôs wiens Kudikis, Martyns Mikolaitis lilo. 7. Januaryju 1886 suraßydino Anusatis su sawo Pacze bey Dukterimi prie Notaro Pirkimo Derėjimą, per kuri pirma Minėtoju sawo Gruntsiuki Jėgzduse sawo Dukterei Marikei padawe ir saw tikt Ißimtinę pasilaike. Prie ßito Derėjimo buwo jau ir Marikės A. Jaunikis, Kasatis, drauge. Tą Derėjimą daraut sake Atėjusieji, kad Marike A. jau pilnû Metû esanti, kadangi ji ßeip prie to Derėjimo dar nebutu pritraukta tapusi. Kasatis Derėjanczińsius, kaip Annusatis kad sake, ant to perkalbėjęs. Po Pasimirimo Anusatėnės atėjo Apkaltintieji wėl prie to patiės Notaro ir dawe apie tay Raßtą uźimti, kad Nabaßtininke neź jokio kito Arwo nepalikusi, kaip tikt sawo Dukterę Marikę, kuri dabar jau su Kasacziu apsiwedusi buwo. Szitus Ißßitarimus Atėjusieji Prieśėgôs Wietoj patikrino, nu Mikolaiczio nieks nebuwo sakoma. Po to Marike K. i Grunto Knygas kaip Apturėtoji Anusaczio Gruntsiukio iraßyta tape. Sudziai ji teipjau kaip Notarui sake, kad ji jau pilnû Metû esanti, koktai Neteisybe buwo. Apkaltintieji sake, kad jie rods źinoję, kad ir Mikolaitis kaip Arwas sawo Motynôs pasilikęs, kuriam jie ale iß gerôs Walės 50 Doleriû Daliės důti pazadėję ir wisźyję, kad toliaus jo paminėti nepriwalu buwus. Kaip Kasatis Gruntsiuki i Rankas gawo, jis dėl tôs Daliės toliaus nesirupinos, bet Dalykę nu tôs tikt 1 Nedėlę pirm Prowôs Termyno uźmokėjo, kaip Mikolaitis dėl jam nusidawusiosės Neteisybės jau seney skundęs buwo. Prisaikintieji nu Apkaltintujû Kalcziôs pilnay persiliudyjo ir Sudzia Jurgi Anusati ant 8 Mėnesiû Kalėjimo bey wieno Meto Garbės Prapuldymo, Marike Kasatėnę ant 6 Mėnesiû Kalėjimo bey wieno Meto Garbės Prapuldymo, o Jurgi Kasati ant 1 Meto 3 Mėnesiû Cukruźės ir 3 Metû Garbės Prapuldymo prasudyjo.

[Aßtůntoji bey dewyntoji Diena.] Dėley netikrû Raßtû Darymo parėjo Ißimteninks Anskis Prancas bey tojo Pati Marike, gim. Makulike, iß Kaluninkû, kaip ir Butelninks Anskis Minjots iß Kolonijôs Bismarck i Prowq. Prancas bey jo Pati buwo podraug su pasimirusoju Sunumi Jurgiu Karwes ant Galwijû Turgû Pardawimui nugabenę ir netikrus Atteśtus padůdami pardawę. Toktai nusidawe 4 Kartus, butent 8. Septemberi 1884 Katyczjuse, 1. Nowemberi 1884, 13. Februaryju 1885 Ragainėj, ir 16. Febr. 1885 Naujojoj. Galiausey buwo ir Apkaltintasis Minjots 1884 Tilżėje wieną Karwę Gaspadorui Ennulaczui netikrą Atteśtą wartodams pardawęs. Prisaikintieji Apkaltintůsius kaltus iśrado ir Sudzia Prancą, kaip ir tojo Paczę koźną ant 2 Metû Cukruźės ir 3 Metû Garbės Prapuldymo, o Minjotą ant 6 Mėnesiû Cukruźės ir 1 Meto Garbės Prapuldymo nusudyjo.

[Deßimtoji Diena.] Prowa prieß Gaspadorų Mikeli Gottßalk iß sennjû Karcewißkiû turėjo kitam Sykiui pasilikti, kadangi ję bewedant ißsirode, kad ir kitos Persones prie tyczjomis daryto Uźdegimo drauge Darbo turėjusios. (Dar ne wiskas.)

Iß Lietuwôs bey abiejû Prusû Prowincû.

Tilżėje, 30. Aprili. 28. ß. M. pawoge Diżerio-Gizelis Jurgis Jakżys, żeip Akmonißkiuse, dabar ale prie Skardininko Roberto Haupt gywenantysis, paskuy Minėtamjam iß wienôs Stalo Szublodės jûdą zieminę Sermėgą bey 200 Markiû gatawais Piningais (140 Markiû Aukse, 60 Mk. Sidabre). Apwogtasis persekinėjo Wagi iki Tilżės, ji ale tikt sugauti negalėjo. Nasi Wagis, kursai jûdus Plaukus ir liesą, iżblyżkusi Weidą tur, prie sawo ypatiżko Zymjo atsileidusiôs ir kûne welkamôs Eisenôs iżpażystamas bus.

— Dwaras Karlsberg, Nagainės Kreize, yra neseney pardûdant uż 225,000 Markiû i Apturėjimą Pono Baruno v. Sanden iß Tuseiniû parėjęs.

Kraupißkiuse, 25. Aprili. Praėjusioj Nedėlėj nu żiczion esanczio Miesôs Perżiurėtojo dwiejose Kiaulėse Trikynai atrasti tape. Kadangi ir Ragainėj esantieji Miesôs Perżiurėtojei patikrino, kad tose Kiaulėse Trikynai rados, tay Policija tidwi Kiauli atimdino ir 23. ß. M. pakasti dawe. — Wakar nu Ryti bey Pėtwakarû Pusės staigi Perkunyja per musû Kampą trauke.

Katyczіuse, 28. Aprili. Kaip labay Gimdytojiems prie Szpieliawimo jû Kudikiû su swetimais Daiktais gal eiti, iżrodo sekantysis Atsitikimas. Szendien praware Pons Liekorus Drs. Seliger iß żiczion iß Nosės wieno 4 Metû seno Kudiklo wieną Żirni, kuri Waiks beżpielûdams i Nosę isikiżęs buwo. Żirnis buwo jau mażumą stors pastojęs ir dygti pradėjes.

Heinrichswaldėj, 27. Aprili. Panedėlyj, Pėtû Laike, iżwydome mes sawo Kaimynû Kieme Naujojoj didżą Ugni. Wiena Depeże Pono Landroto, kursai tûkart dėley Kantungôs tėnay użsilaike, praneże, kad didi Ugnis tėnay pasidariusi ir kad abudu Spritcu ant Pagalbôs butu atsiunczіamu. Trilyka Trobû, tarp kuriû penkios Gywenamoses ir aßtûnios Gaspadorystės Trobos randasi, yra Liepsnû Plėżimu pastojusios. Kaip girdime Ugnis wiename Plowimo Bute pasidare ir nu ten Wėjui ne menkay bepucziant ant kitû Trobû nulėke. Nendantui Wandens Nuleidimo Kasės, Ponui Perkuhn, du Arkliu bey wiena Kiaule sudegusi, teipjau ir daug Aktû Wandens Nuleidimo Draugystės supusżyti tape. Jr Kunigû Naßlės Butas, kuriame Randorius Kunigo Zemės gywen, yra nudegęs. Tolraßio Wėlos tape supusżytos, todėl Naujojoj negalima buwo ant wieno Paklausimo iß Heinrichswaldės, kokiu Budu Ugnis pasidariusi, atsliepti. Posto Troba yra nepaiżkadyta pasilikusi. — Prie musû żime Mete stropjey budawojama yra, teip ant Paweikslo pas Szasiję, ant Szneklû linkay einanczeję, Garu waromas Malimo-Malunas pastatomas bus.

Naujojoj, 25. Aprili. Pirm keliû Dienû Ugnis czionay didżius Iżpusżyjimus padare, 13 Trobû Naujojoj dabar Pelenuse gul; nudegusiose Trobose iß didżiausiôs Dalės bėdni Zmones gyweno, kurie sawo Turtą i Ugnės Skrynę nebuwo isipirkę. Du Arkliu bey dwi Karwi teipojau Ugnyj nużuwo. Kaip jau Kartą minėta, Ugnis wiename senome Kepimo Anßtalte prasidėjo, kur skalbama buwo ir kur Szlużauninkai sawo Miegojimo Wietas turėjo. Tėnay ir daug tokiû Daiktû radosi, kurie Ugnės Iżsinerzimui labay prideringi buwo, butent Plużci arba Nendres Gypso-Grindiems. Lukuraujama, kad per gruntingą Pajėżkojimą daugiaus apie żitą Ugni bus iżreiżkiama, per kurę tiek daug Żmoniû be Pastogio pasiliko ir wisą sawo Naudą prapuldę. Pons Landrots v. Zander nu pat Pradżiôs prie Ugniės buwo.

Kalninkuse, 26. Aprili. Panedėlyj per musû Kiemą bey jôs Apygardę labay staigi Perkunyja trauke. Wiens Zaibs troppjo musû Bażnyczіôs Koryczią. Ugnis dar tikru Czėsu nu keliû ant Turmo greitay użkopusiû Wyrû iżgesinta tape. Ale musû grażusis Turms, je ir wisa Bażnyczia i didzę Iżkadą parėjo. Zaibs i pat Turmo Wirżu tropyjo ir potam sawo Keliq Bażnyczioj dwiejose Wietose pasikyre. Zėdai bey Ramtei Turmo yra iluże bey suplyżę ir suskaldyti. Lentos bey Medzei, kaip ir Dalis su Skardu apklotojo Stogo gul ant Zemės. Ant Palaimôs Warpai dar nepaiżkadyti pasiliko. Wisas Turms yra teip piktay sugonytas, kad Pertaisymas negalimu Daiktu pasiliks, bet Koryczia turės iß naujo buti budawojama. Priegtam ir Bażnyczіôs Murai daug Wietose suplyżę ir kûne wisos Stogo Czerpes (Dakpanes) zemyn numestos, o Langai sutrużkinti yra. Wargonai yra ne menkay paiżkadyti, Drėskamarės Durys yra sudaużytos. Wiskas labay trudnay iżweizd. Kad Bażnyczia Zaibo Nukreiptoji butu turėjusi, tay tas Negiliukis nebutu nusidawęs arba tada tas Iżpusżyjimas nebutu toks didis pastojęs.

Ysrutyj, 29. Aprili. Ant Nupirkimo Erżilû karaliżkosioms Arkliû Auginimo Wietoms Pons Oberżtalmeistras Gendrolus v. Lüderitz musû Kampe użsilaike. Jisai nu Pono v. Simpson iß Georgenburkio Dwaro 10 Erżilû pirko.

Pilkalnyj, 25. Aprilė. Wakar Wakare gawome żimet pirmajį Perkunyją girdėti, kuriôs Zaibas Gėrių Ramuntû Staldi użdege; teipjau nu musû i Sziaurės Wakarus linkay Gaisras matomas buwo, kursai bene ir per Zaibo, Itrenkimą bus pasidarės.

Darkėmyj, 23. Aprili. Sziczion per ilgą Czėsą n'apstatyta pasilikusoji Kunigo Wieta yra nu 1. Oktoberio ß. M. Ponui Kunigui Kähler iß Heilsberkio padûta.

Karaliauczuje, 26. Aprili. Pareisenczioj Wasaroj Karcziumeninkû Draugyste wiename didziame Atsikwapstymo Darże żio Miesto, wadiname „Flora", Parodymą wisokiû jû Priewolės Daikiû laikys, ant kurio ji ir Lioterija isstaisyti norėjo, wienok papraßytojo Jwelyjimo nu Pono Oberprėzidento negawo, kadangi tokiû Lioterijû musû Prowincoj jau per daug itaisyta yra. — Iżgasingas Atsitikimas nusidawe Pėmyczioj ant Effercierawimo Plecіaus, teip wadiname Haberberkio Grunte, apie kuri wiens Liudininks, tą Atsitikimą sawo patiės Akimis matęs, żiteipo raßo: Lauko Artilerija sugryżo nu didziojo Effercierawimo Plecіaus pas Karßawą. Haberberkio Grunte tape ant Użbaigôs dar keli Bandymai laikomi. Pirmoji Kanûliû Baterija ant wienôs mażôs Kaukorôs użgabenta tape, kaip wiens Arklys nepakajings pastojo ir ant wienôs Pusės wertės, żaie sojantysis Unteroficyrs Quednau bande tą Arkli nuramdyti, parėjo prie to mażumą atgal ir tape nu i Szalę per Strangus iżsiwerżanczіojo Arklio prie Pilwo, o su antraje Koje prie Smakro teip baisey troppytas, kad jis tûjau nu Arklio nuwirto ir ant Wietôs negywas pasiliko, kaip Arklys ji dar kokius 10 Zingsnius toly pawilkęs buwo. Greitay parwadintasis Liekorus ney jokiôs Pagalbôs dûti neb'galėjo, kadangi teip sunkey Troppytasis jau Lawonas buwo. Palaimingiaus wiens kits Atsitikimas praėjo, kursai Dieną pirm to prie Baterijôs to patiės Regimento nusidawe. Kanonierams greitay ant numierytojo Neprieteliaus linkay bejojant, nuwirto wiens Zalnierus nu Kanûlės ir tape nu tosės perwaziûtas. Didis Dyws buwo, kad jis tikt prie keliû Wietû powisam menkay tepasiżeide, nors jam Kanûle tiesog per Kuną perėjusi buwo. Po dwieju Dienû jis jau wėl i sawo Szlużmą istoti ir wisas sawo Pareigas atlikti galėjo.

— Kaip toly Liekorei Pertaisyme żmogiżkusû Sanariû jau parėję yra, gauname iß wieno Praneżimo patirti, kuri wiena Karaliauczіaus Ceitunga żiteipo pargabena: Naltyje nu 2. ant 3. Septemberio pr. M. buwo Pons Sztacіono Asistents Z. nu wieno iß Wietôs pawaryto Galwisû Wezimo Arlybėjerytinio Gelżkeldwario nutwertas ir perwaziûtas, teip kad Ratas su sawo milżieniżkay sunkeje Naßta Minėtamjam Padą kairiosės Kojės powisam nuspaudęs buwo. Negiliukingasis dabar i Klinikę (Gydimo-Butą) nugabentas tape, kur Liekorei jam Koję pertaisyti apsiėme. Jo patiės Rankôs Raumenys buwo ta Priprowa, kuri Liekoriems ant Padôs Pertaisymo derėti turėjo, butent Miesôs Stukei prie paiżkadytosės Wietôs priloppjami tape. Gydimas, nors pamażu, tay tikt twirtay tarpo, o Koje ir tikray iżgijo, nės iß Dalės su nauja Koje aprupintas galėjo Pons Z. pirm kokiû aßtûniû Nedėliû Klinikę prastoti ir pėsczias Namon eiti, ant Lazdôs pasiremdams. Koje ale po Walandôs wėl pikta pastojo, Negalingasis pirm keliû Dienû i Klinikę sugryżo, kur Pasekėjas pagirtojo Profesorio Schönborn, Pons Profesoris Drs. Mikulicz, iżtare, kad Karta pażeistam Buwusiam kaniczney nauji Kulnė turenti buti istatoma. Dabar Liekorei tą sunkuji Darbą jau użbaigti pradeda, prie to yra iß Negalingojo Stalbiû Raumenys ant Kulniės Isstatymo wartojamos. Kadangi ney mażumą abejoti neprimalome, kad ir żis Gydimas pasiseks, tay galės po trumpo Czėso tas i Nepalaimą parėjusysis Sztacіono Asistents, per Liekoriû Kunstę su nauja Koje bey Kulne aprupintas, ant sawo patiės Kojû bestowėdams toliaus per Gywasti eiti.

Marienburger

Geld-Lotterie.

☛ Ziehung am 9., 10. und 11. Juni ohne Reducirung des Verloosungsplanes.

(Loose à 3 Mark (½ Antheil-Loos à 1,70) empfiehlt und versendet

Carl Heintze,

Bankgeschäft,

Berlin W., Unter den Linden 3.

Jeder Bestellung sind 10 Pf. für Porto und 10 Pf. für Gewinnliste beizufügen.

3372 Geldgewinne zusammen **375000 M.**

1 à	90000	M.
1 à	30000	=
1 à	15000	=
2 à	6000	=
5 à	3000	=
12 à	1500	=
50 à	600	=
100 à	300	=
200 à	150	=
1000 à	60	=
1000 à	30	=
1000 à	15	=

Obige Loose sind vorräthig in der **Expedition dieser Zeitung.**

Für die Redaktion verantwortlich: G. Naudonus in Tilsit. Druck und Verlag von T. Reyländer & Sohn in Tilsit.